

17
19
2.
3.
4.
1.
1.
2
3.

1723.

1. Faber, Wilh. Leinart: De jure molendinorum.
2
28 sept. 1723: 1748.

2. Feltyus, Johannus Hurdicus: De immediate S.H.T.
nobilitatis antiquitate, potestate, dignitate

3. Gobel, Jo. Theobald Antonius: Resolutio capituli
59. 10 de appellationibus et quaedam ex jure nat.
gent. et civili corollaria.

4. Salzman, Jo.: De luxatione ossis femoris & an-
rivore, frequentiore calci fractura.

1724.

1. Diez, Johannes Ludovicus: De proclamatione Camerali.

2. Lentz, Joh. Franc. Luben: De revocatione
privilegorum.

3. Veiel, Ursus: De obligationibus ex facto alieno.

1727.

1. Kuelich, Johann Thoma: De aequitate tacite
subintellectae clausulae ambulatoriae in
testamentis.

~~1728~~

- ~~1. Beck, Franz Ernestus: De collegio Electorum anti-
quibus a collegio principum separato. Rec. 1742.~~
2. Linckius, Ferendus Eberhardus: De inofficiosa
donatione

1728

1. Beck, Franz Ernestus: De collegio Electorum anti-
quibus a collegio principum separato. Rec. 1742.
2. Nicolai, Ludov. Christianus: De contractu vitalitico, quo
annui reditus ad dies vitae comparantur.
3. Reichmannus, Johann Augustus: De eo, quod justus
est in causis pauperum. Rec. 1729.

1728.

4. Wiederholdt, Innoentius Froelcherus: De iudiciis et ordi-
nationibus.

1731.

1. Hertkestein, Ludovicus Bartholomaeus: De sacris, laevae
et dexteratae

1732.

1. Maire, Ludov. Matthias: Analysis p. 13. Cod.
arbitrium tutelae

1733.

1. Le Fevre, Hermannus Adolphus: De legis in genere
motione.

1734

1. Fuchs, Brandens Josephus: De revocanda sanctione ad
superventionem liberorum

1735

1. Froeziscentus, Jo. Leonhardus: De charlatana in Theo-
logorum. Oratio.

1736.

1. Bruch, Fredericus Vauil: Observationes quaedam
practicae de radicis furticis juniperi decocto.

1737.

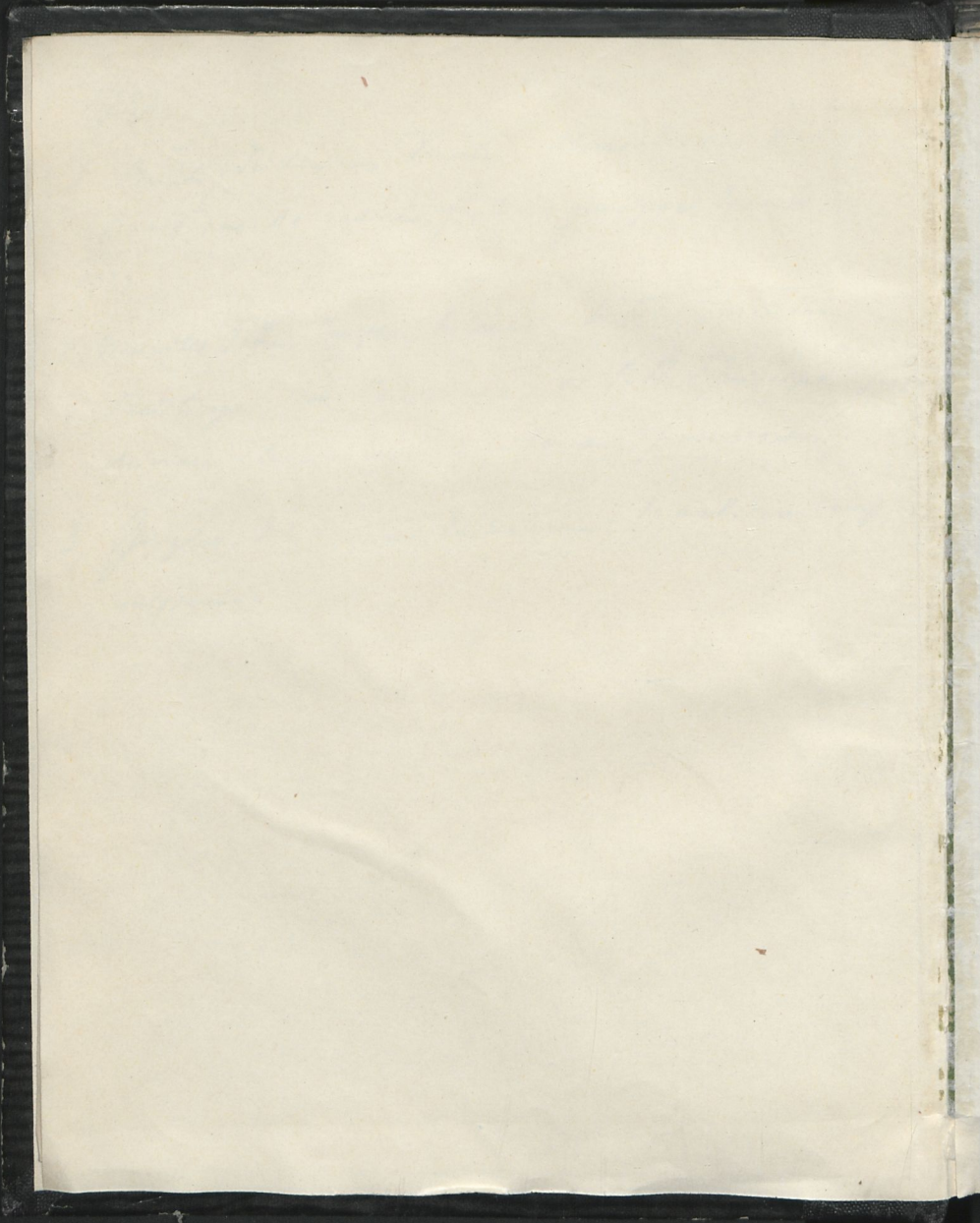
1. Neuville, Petrus Josephus Aubarius: De tutela materna
2. Freilinger, Joh. Christianus: De S. R. I. principe justitiae
duorum Electoralium secularium possessore.
3. Spiegler, Joh. Dominicus Philibertus: De arbitris compo-
nariis . . .

110

17
12

120

DISPUTATIO TRIDICA
IURIS NORDM.
NORLINSIMO, CONSULTISSIMO ATQUE
EXCELLENTISSIMO
DOMINO
IOHANNI HENRICO
NORLINSIMO
NICO GRAVSSIMO
SOLENNITER
M.D.C.C.C.

14
p. 179

Pri. 33. Sum. 18.

3,

1737 1.

L. D. B. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA

DE

TUTELA MATERNA

QUAM

DEO PRÆSIDE

21

EX CONSENSU

MAGNIFICI ICTORVM
COLLEGII

IN REGIA UNIVERSITATE ARGENTO-
RATENSIVM

PRO LICENTIA

PRIVILEGIA DOCTORALIA IN UTROQUE
JURE RITE CAPESSENDI

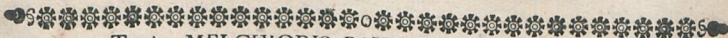
AD DIEM. 15. APRIL. ANNO MDCCXXXVII.

SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI

SUBMITTIT

PETRVS JOSEPHVS ANTONIVS
DE NEVILLE,

ARGENTINENSIS.

Typis, MELCHIORIS PAUSCHINGERI, Typogr.

P. 248.

DEO,
PATRIÆ,
PARENTIBVS,
PATRONIS
atque
AMICIS.

J. N. D.
DISSERTATIO INAUGVRALIS JURIDICA
DE
TVTELA MATERNA.

§. I.

Nil certe Juri Naturali tam conveniens est, quam ut is, qui perfectæ ætatis non est, alterius tutela regatur. Cum enim ejus infantia atque adolescentia fragilis reperiatur atque infirma, multisque captionibus supposita, & multorum insidiis exposita, æquitas naturalis efflagitat, ut impuberum inscitia aliorum præstantiorum gubernetur prudentia.

A 2

dentia.

dentia. Licet autem tutela juris naturalis sit, quia necessitas communis eam peperit, tamen datio tutoris est juris civilis §. 1. *J. L. 1. pr. ff. de tutel.* Naturalis enim ratio tantum monet, tutorem pupillo necessarium esse, non tamen definit, quis tutor ei dandus sit, sed electionem ac dationem probi cujusdam, fideique tutoris providentiæ & arbitrio magistratus commisit. Quamobrem & Jus Civile varios modos constituendi tutores introduxit, ac tutelæ administrationem pro munere virili & officio publico reputavit.

§. II.

Hac ratione factum est, ut femina ab ea gerenda excluderentur. *L. f. ff. de tutel. L. 26. ff. de administr. tut. L. 1. C. quando mulier. tutela off.* Excipiebatur autem postea mater & Avia, quibus singulari jure & favore, solo pietatis intuitu, quæ juris subtilitates respuit, & ratione amoris, quem erga liberos fovent, indultum fuit, ut tutricis atque curatricis officio fungi possint, quod manifeste probat totus titulus *C. quando mulier. tut. off. Nov. 118. c. 5.* Nec obstat quod officium tutelæ ultra sexum femineæ infirmitatis sit, & in tutore requiratur intellectus, consilium, robor animi & constantia; quoniam summa naturalis matris & avia affectio, juncta pietate, in liberos pruden-

dentia defectum eo magis supplet, cum & alias fideles, licet illiterati, à tutela non sint arcendi. *L. 6. §. 19. ff. de Excus. tut. L. 8 ff. de suspect. tut.*

§. III.

Hæc Tutela Matri & Avia delata appellatur Materna. Sumimus autem hic tutelam non *strictè*, qua in specie tantum pupilli reguntur, sed *late*, quæ & pupillorum & minorum defensionem atque curam in se continet. *L. 191. §. 2. ff. de cond. & demonstr. L. 5. C. de Curat. fur.* Per Maternam autem tutelam intelligimus eam, quæ competit Matri. Matris vero nomine hic venit non tantum illa, ex cujus utero quis venit, ut in *L. 5. §. 2. & 3. L. 13. ff. de statu hom.* sed & ea, quæ genitricis nostræ genitrix & mater est, nimirum avia nostra, a qua mediante matre nostra provenimus. arg. *L. 201. ff. de V. S.* vid. SPIEGEL. in *Lexic. voc. Mater.* An vero proavia etiam sit comprehensa, dubitatur inter DD. Alii cum BERTR. *Cons. 176. n. 14.* eam excludunt, alii vero cum BERLICHIO in *P. 2. Dec. 378. n. 3. & 4.* includunt. His suppositis quilibet intelliget, quid per tutelam maternam velimus, nempe eam *potestatem*, quæ *Matri & Avia volenti defertur in liberos & nepotes, qui propter aetatem se ipsos defendere nequeunt, ad eos tuendos ipsorumque bona administranda.*

A 3

§. IV.

§. IV.

Originem trahit hæc tutela materna ex Jure Romano, & licet ab initio de Jure Pandectarum & Codicis Pater in testamento tutelam communium liberorum matri mandare non posset, *L. 26. ff. de testam. tut.* etsi mater voluerit esse tutrix, quoniam cogebatur eam specialiter à Principe impetrare, postea tamen Jure Novellarum cepit esse legitima, ita ut omnibus agnatis & cognatis præferatur *Nov. 118. c. 5.* Imo usu ubique fere locorum testamentaria quoque approbata, confirmata atque corroborata videtur, ita ut moribus quorundam populorum & in feudalibus locum habere possit. vid. *ROSENTHAL. de feud. c. 12. concl. 10. n. 20. SCHRADER. de feud. sect. 19. n. 28.* aliique complures, quos *HAHN. ad Wesenb. n. 5. tit. de tutel.* allegat. In Saxonia tamen tutelam maternam ad bona feudalia non porrigi testatur *DN. de LYNCKER. Decis. Jur. 5. p. 5.*

§. V.

Nec iniquum mihi videtur hoc privilegium matri atque avia concessum, cum propter tenerimum istum in liberos affectum, innatumque carnis suæ amorem præsumi possit, matrem majori studio atque zelo liberos profecuram, com-

modis-

modisque eorum invigilaturam esse. Defertur autem hæc tutela hodie vel ex *voluntate patris*, vel ex *dispositione legis*, *s. Consuetudinis*. Hinc alia dici potest tutela *testamentaria*, alia *legitima*. Illa est, quam Pater in testamento matri & avia in liberos vel nepotes concedit vel soli vel cum adjunctione aliorum, & quidem vel *expresse* vel *tacite* e. g. Si eam usufructuariam & omnium bonorum administratricem esse, quamdiu vidua maneat, jufferit, vel si ei liberos in manus tradere declaraverit, nec alios tutores dederit. vid. BOERIUS *Dec. 124. n. 3.* Et hanc frequentissimam esse hodie inter Reges & Principes aliasque Personas illustres refert STRYCKIUS *de tut. mat. Princip. cap. 2. th. 13.* ubi quamplurima refert exempla. Ad hanc classem quoque pertinet *paëtitia*, quæ in paëtis dotilibus a marito defertur uxori in casum, si ante ipsam relictis liberis moriatur, prouti id citatus STRYCKIUS l. c. asserit. Plura vide apud BETS, *de Paët. fam. Illustr. p. 256*, BOER. *dec. 124. n. 3. lqq.* *Legitima* dicitur tutela materna, quæ testamentaria aut hodie paëtitia deficiente à lege defertur. Si à lege scripta datur, nuncupatur *Legitima* in specie, si à non scripta seu consuetudine, vocatur *Statutaria*. Illud autem bene notandum, quod, quando dicitur testamento vel à lege deferri, id non intelligendum fit, ac si testamentum & lex præcise necessitatem imponat, sed quod tantum per-

permittat, tutelam suscipere posse. vid. CARPZOV.
P. 2. C. II. def. II, n. 13.

§. VI.

Hactenus dictum fuit, quid & quotuplex sit tutela materna, videamus nunc, quam requirantur, ad maternam tutelam suscipiendam. Neesse *primo* est, ut femina tutelam efflagitans sit *Mater* aut *Avia*. Concurrente autem utraque, mater praefertur aviae, quo proximior enim conjunctio, eo major praesumitur affectio. Deficiente autem matre, & si avia paterna & materna tutelam ambiant, utramque ob paritatem pietatis conjecturae & amoris in nepotes conjunctim admitti, omnes ferre DD. praetendunt. Quid si autem mater liberorum non fuerit defuncti patris uxor legitima, sed concubina? Respondetur & hanc admittendam esse docemur ex *Lege 3. C. quando mulier tutela off.* quoniam, quemadmodum lex matri & aviae legitima prolis tutelam secundum successione ordinem deferre potest, *Nov. 118. c. 5.* consequenter & mater naturalium liberorum à tutela arcenda non est, nulla enim respectu successione & affectionis videtur disparitatis ratio inter matrem legitima & illegitima prolis.

§. VII.

Non autem extenditur hoc privilegium ad matrem,

matrem, quæ liberos ex damnato coitu procreavit. vid. GOMETZ *ad L. Tauri* 14. n. 10. & GUTTIEREZ. *de tutel. P. I. c. 8. n. 10.* Excluditur quoque mater adoptiva & Noverca; hæc enim nutrix legitima esse non potest, quoniam in utraque affectionis simul & sanguinis cessat ratio, & speciatiim omnes, quæ non sunt matris & aviæ loco, removentur *Nov. 118. c. 5.* vid. BRUCKNER. *addit. ad Mainard. 5.* BERLICHIVS *de Jure Novercarum* Ex quibus patet, quod tutela legitima aliis præter matrem & aviam mulieribus deferri non possit, nisi expresse statuto alicujus loci contrarium observetur, ut in statutis Frisiæ *Orient. Lib. 16. c. 240.* ubi omnes majores *Deverolderen* absque sexus distinctione admittuntur. Habemus etiam exempla, quod quandoque matertera aliæque consanguineæ tutelam quorundam administrarunt, STRYCKIUS *in Diss. de tutela materna principum Imperii* memorat, Franciscum Mariam Ducem Mirandulanum amitam suam Magnam Brigittam nutricem habuisse. Item Petrum Lusitanæ Regem sorori suæ Catharinæ Caroli II. Magnæ Britanniæ regis viduæ tutelam liberorum suorum commisisse, ex historia regni Lusitanici constat.

§. VIII.

Secundo necesse est de Jure Cæsareo Romano, ut mater sit major viginti quinque annis, verum

B

rum

rum hodie ubique fere locorum admittitur, etiam si fit minor 25. annis, tamen hoc casu datur specialis curator, ad agendum vel defendendam litem vid. BALTHASAR. *tit. 5. Resol. Bavar. 3. n. 25.* & MASTRILL. *Decis. 73. n. 5.* HAHN. *ad Wesenb. pag. 213.* CHRISTIN. *Decis. Belg. vol. 5. Dec. 195. n. 3.* aliosque, quos EUBEN. *in Diss. de tutela feminea* allegat pag. 340. Tertio requiritur, ut sit vidua & jurato renunciaret secundis nuptiis apud acta secundum *L. 2. C. quando mulier iur.* Ratio est, quoniam propter superinductum vitricum mater omnino suspecta fit, praesumitur enim novo marito non solum bona, sed & vitam liberorum addicere, & sic magis salutem mariti promovere, ejusque vota adimplere, quam liberorum curam gerere. vid. GOTHMANN. *vol. 3. conf. 19. n. 46.* Hinc si hac renunciatione non obstante ad secunda vota transvolaverit, statim a tutela removenda erit, rationesque gestae tutelae reddendae sunt, etiam si agnati vel cognati consentiant ut FABER. *in Cod. lib. 5. t. 20. def. 11.* praetendit. Quod si rationes non reddiderit, nec alius tutor petitus sit, ipsa a successione repellitur, omniaque bona & matris & vitrici tacito pignore pro damno pupillis tenentur. vid. BERLICH. *P. 1. concl. 67. n. 82.* NEGUZANT. *de Pign. M. 4. p. 2. n. 156.* Potest tamen a Principe impetrare, ut possit esse tutrix etiam post secunda vota, vid. GUTTIEREZ. *P. 1. c. 9. n. 18.* Vitricus

tricus vero privignorum tutor esse non potest, nisi is, quem pater dedit in testamento duxerit pupilli matrem, atque ita Virricus ex postfacto evalerit. vid. CORAS. *ad L. 33. §. ult. de adopt.*

§. IX.

Quid vero dicendum, si mater ad secundas nuptias transit, & rursus vidua facta, poterit ne tutelam recipere mortuo quoque tutore? In decidenda hac questione DD. variant. Sunt qui negativam & affirmativam fovent sententiam. Hanc qui sequuntur, in eo se fundant, dicentes: quod mortuo marito secundo extincta sit causa remotionis. Ast potior est pars negantium, quae matrem rursus viduam factam ad tutelam non admittit, quia, cum suspecta à tutela liberorum repulsa sit, adhuc durat suspicionis causa, imo secundis nuptiis inescata de tertiis cogitabit. vid. SURDUS *decis. 106.* SPINOSA *in spec. testam. gloss. 29. n. 10. & 11.* Sed quid si mater secundo vidua jam primum tutelam petat? Doctores rursus hac in re non conveniunt; quidam enim admittendam putant; quia privata ea tutela nunquam dici potest, quam nunquam habuit, unde res adhuc integra esse viderur. Ast contrarium verius esse viderur, & mater per transitum ad secunda vota sive valida sive nulla sit suspecta legi, licet enim

B 2

nun-

nunquam privata fuerit mater, quando secundo nupsit, tamen ratio suspicionis durat, donec vivit, & militat in utroque casu tam susceptæ quam non susceptæ tutelæ, prout concludit SURDUS *Dec.* 106. qui dicit, se non invenisse tactum hunc casum apud DD. Cum per istam suspicionem non temporaliter sed in perpetuum excludatur, exemplo viri vergentis ad inopiam, cui non restituitur dos, quamvis postea dives efficiatur. vid. MYSINGER *Cent.* 3. *obf.* 85.

§. X.

Quæritur autem, an adhuc hodie hæc renunciatio necessãria & jurata esse debeat? Quod prius membrum attinet, negari nequit, hanc renunciationem in quibusdam locis haud requiri, ut in Bavaria testatur BALTHASAR. *tit.* 5. *Resol. Bavar.* 3. *n.* 16. idem quoque de aliis locis allegat BUSIUS. Verum in plerisque aliis, ut in Saxonia, teste CARPZOV. *p.* 2. *c.* 11. *def.* 14. adhuc renunciatio hæc non tantum in tutelis privatorum, sed & in Illustribus adeo necessãria est, ut asserti nequeat, hoc requisitum in defuetudinem abiisse, uti aliqui contendere volunt. An vero jurato fieri debeat, alia quæstio est. Hoc, ut notum, non amplius necessãrium esse, quoniam Justinianus Imp. ad evitanda perjuria *Legem* 2. *c.* *quando mulier. iur.* Jure Novell. correxit, atque juramentum matri remittit,

fit, *Nov. 94. c. 2. & Aul. Sacram. C. eod.* partim, ut matrimonia sint libera, partim quoniam periculosum est, juramento aliquem a nuptiis abstertere. Sufficit itaque si apud acta judicii judicis decreto simpliciter & absque juramento mater renunciat.

§. XI.

Quarto opus quoque esse legimus, ut mater suscipiens tutelam liberorum renunciat *SCro Vellejano*, & omni legum auxilio, & quidem eam ob rationem, quoniam, si huic beneficio non renunciaret, ipsa intercessionibus suis etiam in rem pupilli gestis non efficaciter obligaretur, & hoc modo non tantum conditio pupilli, sed & partis contrahentis cum illa aliquando maxime periculosa erit atque damnosa. Quæ renunciatio adhuc hodie propter favorem pupilli in judiciis observanda, imo & matres illustres obstringit, prouti *GYLMANN. Symph. Cam. Tom. 3. voc. Tutela* exempla adducit. Quod autem nihilominus per consuetudinem contrariam tolli possit, nullum dubium est, quia non tantum Gallia, Belgii, sed & locorum quorundam Germaniæ, e. g. *Norimbergæ* mores satis nos docent. vid. *CHRISTIANÆUS vol. 3. dec. 149. n. 3.* Quid si autem non renunciaverit, in loco ubi observatur, posset ne uti beneficio suo? Responderetur, quod non, quoniam debet per jura renunciare, ergo quod legi

non satisfecit, id matri non prodesse & filio non obesse potest.

§. XII.

Quinto ut tutela materna locum habeat, requiritur, ut nullus tutor testamentarius adsit, aut si existat, nulla suspicione gravatus removeri debeat. Ratio, cur testamentarius matri præferatur, hæc est, quoniam in materia tutelari iudicium paternum est spectandum, leges enim multum deferunt pietati maternæ, amplius tamen deferunt patri circa personam & negotia filii, quia nullus amor vincit paternum, *VIVIANUS Dec. 521. n. 29.* Quid si autem pater nullum dederit tutorem in testamento, sed expresse prohibuerit, ut tutelam mater non suscipiat, possit ne mater tutelam petere? Responderetur affirmando, quia mater tutelam habet ex legis provisione *Nov. 118. c. 5.* quam maritus sua autoritate tollere non potest, nisi tutorem dederit vid. *RITTERSH. P. 8. expl. nov. c. 9. n. 14.* Quæritur autem, si nullus tutor testamentarius adsit, bene tamen legitimus, poterit ne mater ipsi præferri? De Jure Codicis ex *L. 2. C. quando mulier tutel.* mater postponitur, ast *Jur. Nov. Nov. 118. c. 5. & auth. matri c. eod.* Parruo ac reliquis agnatis ex latere præferatur. Verum hac occasione major sese oggerit quæ-

quaestio, an nimirum mater Avo paterno praefere-
 renda sit? Non unanimis hac in re DD. est sen-
 tentia. Dantur enim qui avum praeferendum
 esse matri, acriter contendunt, ea ex ratione, quod
 eadem affectio naturalis, quæ in matre praesumi-
 tur, & hic pugnat. Quis enim affectus talis, ut
 vincat paternum dicente Justiniano in *L. 7. pr. C.
 de Curat. fur.* Secundo moventur *Novella 118. c. 5.*
 ubi sancitum est, quod omnibus à latere cogna-
 tis proponatur mater, ergo non ascendentibus.
 vid. PASCHAL. *de viribus Pair. Potest.* Contra in-
 veniuntur quamplurimi, qui statuunt, matrem
 avum quoque paternum excludere, modo de-
 functus pater fuerit emancipatus; Nec obstare
 dicunt particulam taxativam *solis testamentariis in
 d. Nov. c. 5.* quoniam non excludit similem aut
 majorem casum. vid. FRANTZK. *in Comm. ad ff.
 tit. de inoff. test. n. 77.* & ita quoque pronuncia-
 runt Scabini Lipsienses apud CARPZOV. *P. 2. c. 11.
 def. 13.* vid. STRYCK. *in U. M. Pand. Lib. 26. tit. 4.
 §. 31.*

§. XIII.

Admittitur itaque mater & avia ad tutelam
 secundum hætenus dicta requisita, nisi ipsa labo-
 ret defectu vel vitio aliquo, ob quod alius tutor
 possit a munere repelli. v. g. Si sit muta, vel fur-
 da, furiosa aut prodiga &c. Quodsi nullum ad-
 sit tale impedimentum, recte suscipere potest tu-
 telam

telam , præcedente confirmatione a Judice facta. Quæ interposita inventarioque confecto , mater tutrix omnia administrare potest , quæ alius tutor, nempe procuratorem constituere , immiscere se hereditati , & omnia facere , quæ spectant ad commodum pupilli. An vero satisfacere teneatur ; quæritur ? Responderetur idem dicendum esse , quod de tutore masculino , si nempe mater honesta & frugalis , sagax , provida , & nullo modo suspecta de dilapidatione , non satisfacat. Quid si vero creditrix vel debetrix pupilli sit , potest ne tutelam administrare ? Dicitur *in auth. ad hæc Cod. quando mulier tutel.* quod sic , quoniam ob eximiam charitatem , quam mater fovet erga liberos , non præsumitur dolum committere. Plura de hac materia legi possunt in EYBENII *Diss. de tutela feminea* HAHN. *Diss. de tutela materna , ut & BECHMANNI Diss. de eadem mat. De tutela materna principum* habemus elegantissimam dissertationem a DN. STRYCKIO *Hale* 1696. habitam , qui & de eadem re in *Usu mod. ff. Lib. 26. tit. 4.* prolixè egit. Legi quoque meretur GRASSI *Diss. de tutela materna nobilium Imperii immediatorum Tübingæ* 1701. ventilata. Ad quos omnes benevolos lectores remitto.

T A N T U M.

Strassburg, Diss., 1723-39

ULB Halle

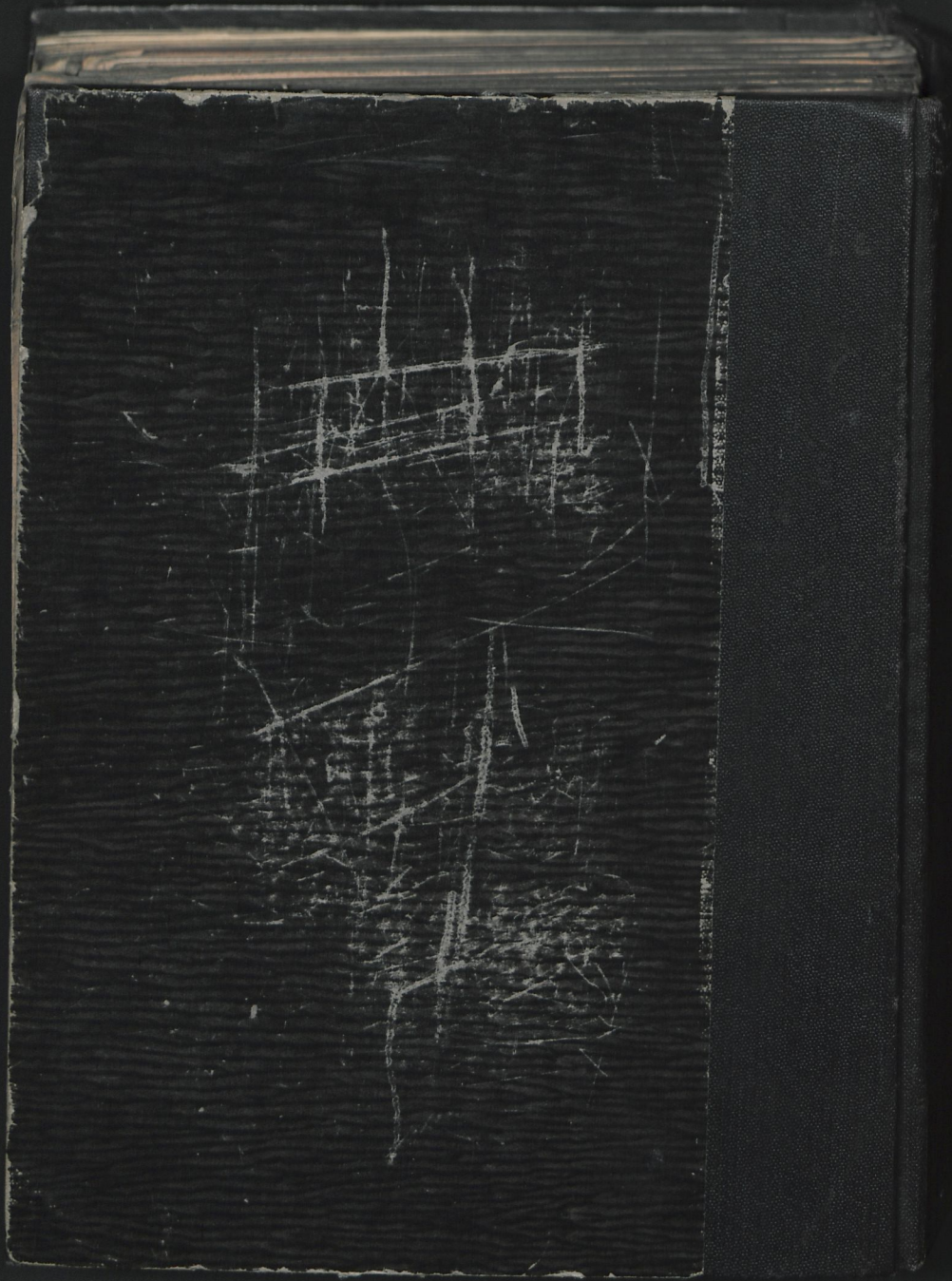
3

002 491 648

Stb. 4

W018

Pri. 33. Num. 18.

3,

2. D. B. V.

1737 1

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA

DE

TUTELA MATERNA

QUAM

DEO PRÆSIDE

21

EX CONSENSU

MAGNIFICI ICTORVM
COLLEGII

IN REGIA UNIVERSITATE ARGENTO-
RATENSIVM

PRO LICENTIA
PRIVILEGIA DOCTORALIA IN UTROQUE
JURE RITE CAPESSENDI

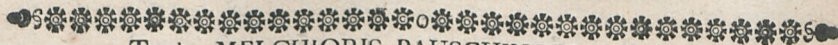
AD DIEM. 15. APRIL. ANNO MDCCXXXVII.

SOLENNI ERUDITORUM EXAMINI

SUBMITTIT

PETRVS JOSEPHVS ANTONIVS
DE NEVILLE,

ARGENTINENSIS.

Typis, MELCHIORIS PAUSCHINGERI, Typogr.

